

విజ్ఞానాధికరణ

సంపాదకము

“మీరు దిగాల్సిన స్టాప్ వల్చింది నారీ !”

కూన్యంలోకి మాస్తున్న నేను కండక్టర్ కేట్ ఉలిక్కిపడ్డాను “థాంక్యూ!” అంటూ సూట్ కేసు వుచ్చుకొని

బస్సు దిగాను పచ్చటి చేం నడుమ సాదపుగావున్న కంకర రోడ్డు మీద నడక సాగించాను అప్పటికింకా సూర్యుడు పూర్తిగా అస్తమించలేదు ఆకాశంలో కొంగెల బాదులుతీరి వరుగులు తీస్తున్నాయి

ఏవుగా పెరిగిన వరి సైరులు గాలికి కలం నాడిస్తూ వాట్నం చేస్తున్నాయి చలిమాత్రం శరీరాన్ని వణకించసాగింది ఈ చలిలో ఓ మైలు దూరం నడవాలన్న విషయం గుర్తుకు వచ్చేసరికి నా శరీరం మరింత వెణకసాగింది మురుగుకాలవ్య 28 ఆంధ్రపత్రికవారపత్రిక 30-5-75

వంతెనమీదికి వచ్చాక సూట్ కేసు తెరిచి ముళ్లర్ ను బయటకు తీసాను గాలి వెళ్ళకుండా చెవులచుట్టూ మట్టుకొని నడక సాగించాను

అసలీరోజు నేనిలా ఈ రోడ్డుమీద నడవాలి నన్నుందని కలలోకూడా అనుకోలేదు ముందురోజు సాయంత్రం నేను ఆసీనునుంచి యింటికి రాగానే నాన్నగారు పిలిచి 'నువ్వు మీ మామయ్య దగ్గరకు వెళ్ళిరావాలి' అన్నారు నాన్నగారు హఠాత్తుగా ఆ వార్త చెప్పగానే నేను ఆశ్చర్యపోయాను 'మీ మామయ్య సంగతి నాకు బాగా తెల్లరా! స్వయంగా ఇంటికివచ్చి ఆవ్వనించలేదన్న మిషతో పద్య పెళ్ళికి గొట్టినా మనం ఆశ్చర్యపడనక్కర్లేదు' అన్న నాన్నగారి మాటలను వంటింట్లోంచి అమ్మ విన్నది కాబోలు వీరకొంగుతో చేతులు తుడ్డుకొంటూ

వచ్చి 'మా అమ్మయ్యను ఏమీ ఆక్షేపించనక్కర్లేదు మేనకోడలు పెళ్ళికి ఎగ్నోట్ల మూర్ఖుడుకాదు' అంది 'మామయ్యగారి పూరు వెళ్ళాలంటే నాకు చాలా భయం! దారి దొంగలేని పూరు' అని నేను అనగానే 'నీకా భయం అక్కర్లేదుగా! ఈనుద్య మీ మామయ్య పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్ అయ్యాడుగా! వాళ్ళ ఊరికి రోడ్డు, బస్సులు, కరెంటు వగైరా సౌకర్యాలన్నీ ఏర్పాటు చేసు కొన్నాడతే! బస్సు దిగి నువ్వు తిన్నగా మీ మామయ్య యింటికి వెళ్ళొచ్చు' అన్నారు నాన్న ఆ రాత్రికి రాతే బయల్దేరాను విజయవాడ చేరే సరికి మర్నాడు పదయింది భోజనంగ్లా చేసి మామయ్యగారి పూరిమీదుగా వెళ్ళే బస్సుకొను దార్లో బస్సు చెడిపోయి ఓ అరగంట అలస్యమైంది ఎంత త్వరితగా వాళ్ళ పూరు చేరుకొందామనుకొంటున్నావో అంతకంటే ఎక్కువ అలస్యమైపోతూంది బయల్దేరిన క్షణం బాగుండలేదేమో?

ఆలోచనలోపడి ఆ ఊరి పరిసరాలకు చేరు కొన్నాను ఊరి మొదట్లో వున్న పెద్ద పెద్ద మర్రి చెట్లు గొడుగుల వేసుకొని కాపలా కాస్తున్న సిపాయిలను స్ఫురింపజేస్తున్నాయి

ఆ చెట్ల నీడలో తలదాచుకొన్న మనుషుల్ని చూడగానే నా గుండె గుభలుమంది ఆ చెట్లక్రింద ఆడవాళ్ళు, మగవాళ్ళు, పిల్లలు జట్లు జట్లుగా కూర్చునివున్నారు కొంతమంది ఇటు క రాళ్ళ పొయ్యిమీద వంట చేసుకొంటున్నారు మరికొంత మంది చివిగిసాయి చంకాకల చాపను పరచుకొని నడుం వాల్చటానికి సిద్ధపడ్డారు వాళ్ళ తాలూకు సామాన్లు కొన్ని మర్రిచెట్ల కొమ్మలకు వ్రేలాడు తున్నాయి వాళ్ళందరూ చెట్లక్రింద బ్రతకాల్సిన దుస్థితి ఎందుకు కల్గిందో ఎంత ఆలోచించినా అర్థంకాలేదు పెద్ద పెద్ద పట్టణాల్లో ఫుట్ పాత్ ల మీద జీవితాలు గడుపుతున్న దురదృష్టవంతులు వున్నారని విన్నానుగాని, గ్రామాల్లోకూడా తల దాచుకోవటానికి చోలులేని యిలాంటి నిర్మాణాలు పులూరని ఎన్నడూ ఊహించలేదు

"ఏం అబ్బాయిగారూ! ఇదేనా రావటం?" అన్న పల్లరింపు వినగానే తలత్తి చూశాను

ఎదురుగా ఓ ముసలాయిన కన్పించాడు

"ఏమిటయ్యా, ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నావే? నువ్వు మా వీరభద్రం మేనల్లుడివికదూ!"

"అవునండీ! మీకెలా తెలుసు?"
"భలేవాడివోయ్! రెండేళ్ళక్రితం నేను, మీ మామయ్య వైద్రాబాద్ వచ్చాం! మీ యింట్లో ఓపూట భోజనంకూడా చేశాం!"

"అలాగా!" అన్నాను అడుగులు వేస్తూ

ఊళ్ళో ఎక్కడ చూసినా పెంకుటిల్ల, దాబాతే! లోగడ నేను వచ్చినపుడు ఆ ఊళ్ళో అన్నీ తాలూకు యిక్లే! పదేళ్ళకాలంలో ఊరు బాగా మారిపోయింది రోడ్డు కిరుసక్కల పున్న యిళ్ళ వైపు పరిక్షగా చూస్తూ అడుగులు వేస్తున్నాను ఊరింతా చాలా సందడిగా వుంది ఎటు చూసినా మామిడి తోరణాలు, రంగురంగుల కాగితం జెండాలు నయానానందకరంగా వున్నాయి జనమంతా చక్కగా దుస్తులు ధరించి రోడ్డుమీద హడావిడిగా తిరుగు

తున్నారు పిల్లలు ఆనందంతో రోడ్లవెంట గంటలు వేస్తున్నారు

"ఊరంతా ఉత్సాహంగా వుంది ఏమిటంటే విశేషం!" అని ప్రక్కనున్న మీసాలయన్ని అడిగాను "అరే! సీకంకా తెలిదా? ఈవూళ్ళో దేవుడు వెలిశాడు ఆయనకు ఓ పెద్ద మందిరం కట్టించాం ఇవూళ్ళ మీనిస్టర్ గారు ఆ మందిరాన్ని వోవేన్ చేస్తారు ఇక కొద్ది సేవట్లో మినిస్టర్ గారు వస్తారు"

"అయితే మా మామయ్య చాలా బిజీగా వుంటాడన్నమాట"

"అసలు ఆ మందిర నిర్మాణానికి ముఖ్య కారకుడు మీ మామయ్యేనయ్యా! ఆయన నడుం కట్టబట్టి మేమంతా పూనుకొని వెలంజిల్లోనే మందిరాన్ని నిర్మించాం! ఆ అడగో! మీ మామయ్యగారి పాతేరు వస్తున్నాడు! పిలుస్తా నుండు" అంటూ చప్పట్లుకొట్టి ఓ నల్లటి యువకుణ్ణి పిల్చాడు అతను దగ్గరకు రాగానే "మీ దొరగారి మేనల్లుడు వల్తుంతుంచి వచ్చాడరా! జాగ్రత్తగా యింటికి తీసికెళ్ళు" అన్నాడు నా చేతి లోనే సూట్ కేసును లాక్కొని అతనికి అందినూ

"రండి, బాబుగారూ!" అంటూ అతను నడక సాగించాడు

మీసాలయన "వస్తాను బాబూ!" అంటూ ప్రక్క వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు

మరో ఐదు నిమిషాళ్ళో మామయ్యగారి బంగళా చేరుకొన్నాం

గేటు తీసుకొని లోపలికి అడుగు పెట్టండగా "ఫీ! పోరా వెదవ!" అన్న మామయ్య కంఠం వినిపించింది

"ఏంటి మామయ్యా! రాక రాక అల్లుడు వస్తే పొమ్మని తిడుస్తానా" అన్నాను హాస్యంగా నన్ను చూడగానే మామయ్య కొయ్యబొమ్మలా మారిపోయాడు

"అరే మదు నువ్వటా? యిదేనా

కుమారి ఎన్. మీరా యింగ్లీష్ మీడియంలో 'ఓన్' 1974-75 సం. నికీ గాను వాళ్ళ స్కూలు వాళ్ళ యీ అమ్మాయిని ఉత్తమ విద్యార్థినిగా గుర్తించి ఒక షీట్ల బహుకరించారని చెప్పింది సినిమాల మీద మీరాకి చాలా అభిప్రాయం వుంది "నేటి సినిమాలు కేవలం కాలక్షేపం కోసరమే పనికొస్తున్నాయి వాటిల్లో నీతి తక్కువ అంచేత విద్యార్థి దశలో ఎక్కువ సినిమాలు చూడరాదు" - అందుకనే యీ అమ్మాయి తక్కువ సినిమాలు చూస్తుంది అమితాబ్ బచ్చన్ జయబాధురీలు అంటే యివ్వం చాలా హాపీలన్నాయి స్టాంప్ లు సేకరించటం, గేయాలు, నాటికలు గ్లాటా

మి ఇంటర్ వ్యూ

రాయటం, పెద్దవాళ్ళ మాటలు వినటం యిత్యాదులు సితార్ అన్నా,

వీణ అన్నా, సరదా సంగీతం నేర్చు కుండా మనుకుంటున్నది ప్రధాన మంత్రి యిందిరాగాంధీ గురించి యిలా అన్నది "ఆమె రాజ్య కాలంలో దేశ పరిస్థితి ఏమీ బాగుపడ లేదు ఆమె మొదలుపెట్టిన 'గిరీబీ హటావో' ఉద్యమం 'గిరీబీ కో హటావో' ఉద్యమంగా తయారైంది ధరలాకాశాన్నంటుతున్నాయి నిత్యాన సర వస్తువులు కరువై పోతున్నాయి అందుచేతనే బంగ్లాదేశ్ ప్రజలను కాపాడేన ఆమెకు ప్రపంచ ప్రశంస లందాయితప్ప దేశ ప్రజానీకం ప్రశంసలు అందలేదు" అంటూ చాలా వెప్పింది డాక్టర్ ఆయి ప్రజాసేవ చేయూ 30-5-75

లన్న ఆత పున్న 'మీరా'కి రసయిత్రీగా కూడా రాణించాలనుంది! తల్లిదండ్రులు గురించి మీరా యిలా అంటున్నది "మనం ఏ వయస్సులో వున్నా తల్లిదండ్రులకు వారి సలహాలకు గౌరవం యివ్వాలి ఎందుకంటే వారు అనుభవజ్ఞులు కాని మారుతున్న కాలంలోపాటు ఎల్లల మనస్తత్వంలో, భావాలలో, ఆదర్శాలలో మార్పులు వస్తూంటాయి వాటిని మూఠాచారాలతో అణగల్గొక్కకుండా తల్లిదండ్రులు కూడా వుండాలి వుంటేనే యువతరానికి వారిపై గౌరవం పెరుగుతుంది అంటుంది వైద్రాబాద్ అమ్మాయి మంచిదేగా 4 ఆంధ్రప్రదేశ్ వారపత్రిక 29

రావటం! రా రా! అక్కడే నిలబడిపోయావే? అంటూ అవ్వోచించాడు

బాబూ! దరమపెబువులు! ఓ పాతగుడ్డ యిప్పుంచండి! దీనంగా అర్పించింది ఓ కంఠం ఒరేమ్! ఏక్కాద్రట్రా వెప్పేది? పాత గుడ్డలు ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు దొరుకుతాయనుకొన్నావా? హా హా అని కమరుకొన్నాడు నూవయ్య

ఎదురుగావున్న వ్యక్తిని చూడగానే జాతేంది శరీరమ్మీద గోచితవు యేమీ అచ్చాదనలేదు చేతిలో మాత్రం ఓ గిన్నె వుంది

పలికి సచ్చిపోతున్నాను దొరా! అతని కంఠం పడికింది

ఒరేయ్ నాగేశూ! ఆణ్ణి బయటకుగెంటి గేలువేరా! అని నా వెనుకనున్న పాతేరుకు పని పురమాయింది నన్ను మేడమీదికి తీసెక్కాడు మానుయ్య

ఎమెవ్ మీ అల్లదొచ్చాడు హైదరాబాద్ నుంచి! అంటూ అత్తయ్యను ఎల్లాడు

ఏమయ్యా! ఎప్పుడు రావటం? అంతా కులాసాచేసా? అంటూ సచ్చికోటా పరామర్శించింది అత్తయ్య

నాకవతల చాలా పనులున్నాయి! మిసిస్టర్ గారు వచ్చే వేళయింది! శాంతా! స్వామివారికోసం తెప్పించిన పట్టు పీతాంబరాలు ఇలా తెచ్చియిచ్చు! అని అడగానే అత్తయ్య గదిలోకి వెళ్లి ఓ పాకెట్ తీసుకువచ్చి మానుయ్యకు అందించింది

చూడు శాంత! మధు స్నానంచేస్తాడు కాని వెంకటేశ్వరి ఎల్లి పిళ్ల తోడమను! అని అత్తయ్యకు అజ్ఞానంపి నావైచ్చి తిరిగి చూడు మధూ! ఇవ్వాళ మా పూజోళ్ల కృష్ణ మందిరాచ్చి ఓ వెన్ చే యుటానికీ మంత్రాగ్రోస్తున్నారని స్నానంచేసి సుచ్చికూడా అలా మందిరం దగ్గరకు రావయ్యా! అనేస గబగబ మెట్టుదిగి వెలి పోయాడు

మరో అరగంటలో స్నానాదులు ముగించుకొని అత్తయ్య మేస కుశల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కూడా చెప్పి కృష్ణ మందిరం దగ్గరకు బయల్దేరాను. "మందిరం కట్టింది ఏ వీధిలో నత్తయ్యా?" అని అడిగాను అత్తయ్యను.

పిచ్చివాడి కల

నీకు బాగా ఎరిచయమున్న ప్రదేశమేలే! నీవు ఏప్పున్నాడు సెంపులకుని వచ్చి కోతికొమ్మచ్చి లాడటానికి వెళ్లేవాడివే అత్తయ్య అంటే? గుర్తు లేదా? అంటూ వచ్చింది అత్తయ్య

అంటే రేపొద్దున వున్న మామిడితోపు దగ్గరా? అక్కరగా అడిగాను

అవునయ్యా! అక్కడే! అయినా ఆ వృలం యిప్పుడు బాగా మారిపోయిందిలే! మొన్నటిదాకా లేబర్ గుడిసె లండేవక్కడ!

మరి ఆ గుడిసెల్లోని మనుష్యులు ఏక్కడకు వెళ్లారు? అని నేను ప్రశ్నించగానే అత్తయ్య అదోలా ముఖంపెట్టి (నేను మేన ప్రశ్ని అమాముకు లచ్చి ధోరణిలో) ఏక్కడికి పోతారు? ఎవరిదారిన పాళ్లు పోయారు! అదినరే! నీకు దారి తెలుస్తుందో లేదో ఎవరివైనా లోడు వంపనా? అని అడిగింది

అక్కరేదులే అత్తయ్యా! నేను వెళ్ల గలను! అంటూ మేడదిగి వచ్చాను

ఎది నిమిషాల్లో మందిరం దగ్గరకు చేరు కొన్నాను

అక్కడంతా కోపాచలంగా వుంది

ఎలు చూసా ఆత్మహమే!

ఎలు చూసా ఆపందమే!

రంగు రంగుల ప్షిమియానాలు!

రంగు రంగుల ఏద్యుర్దీపాలు!

రంగు రంగుల మనుష్యులు!

రంగు రంగుల మనస్తత్వాలు!

రకరకాల వాహనాలు!

రకరకాల వాద్యనాదాలు!

రకరకాల వయస్కులు!

రకరకాల కానుకలు!

జనమంతా ఎంపొద్దారం నుండి లోపలికి వెళ్లటానికి పాదావుడి పద్దున్నారు నేనుకూడా వెమ్మదిగా మందిర ప్రాంగణంలోకి అడుగుపెట్టాను

ఏకాలమైన ప్రాంగణంలో విర్మింపబడ్డ ఆ మందిరం మనోజ్ఞంగా వుంది. ఆ మందిరానికి శోభనిచ్చిన రంగులు, పాలరాతి కట్టడాలు ఆ మందిర నిర్మాణం ఎంత డబ్బును హరించినదో

తెలియజేస్తున్నాయి ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమం ప్రారంభమై పట్టుంది మిస్టర్ గారు తదితర పెద్దలు గర్భగుడిలోనే వున్నారు ఒకరినొకరు త్రోసికొంటూ జనం గర్భగుడిలోకి ప్రవేశించటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు వాకు మాత్రం ఎందుకవో ఆ జనాన్ని త్రోసుకొని లోపలికెళ్లి దేవుణ్ణి చూడాలనివలెదు కాని మానుయ్యగారి పాతేరు అటు వెళ్తూ తప్పకోండి! ప్రెండెంటుగారి మేనల్లు దొచ్చారు! అంటూ జనానికి హెచ్చరికేసే నాకు దారిన కల్పించి లోపలికి తీసికెళ్లాడు అక్కడ మిస్టర్ గారితో సహా పెద్దలందరూ జడ్జి ముందు నిలబడ్డ దోపిల్లలు తలలు వంచుకొని కేతుల కట్టుకొన్నారు పురోహితులు మంత్రాలు చదువు తున్నారు మానుయ్య ప్యాకెట్ మిచ్చి ఎట్టు పీతాంబరాలను ప్షామివారి విగ్రహానికి అలంకరించాడు నా దృష్టి కృష్ణ విగ్రహామ్మిడికి మళ్ళింది!

గతుక్కుమన్నాను!

ఏదో స్మృతి మనసులో కదలాడింది-

దాదాపు పది సంవత్సరాల క్రితం దనరా సెలవుల్లో నేనా పూరు వచ్చాను అదే సమయంలో ఆ ఊరికి ఓ ఎచ్చివాడు వచ్చాడు ఎల్లలందరూ వాడిమట్టు చేరి నాణ్ణి ఏడ్పించారు వాడి చేతిలో ఓ పెద్ద మూటకూడా వుంది దాన్ని లాక్కొని అందులో ఏమందో చూడాలని కుర్రాళ్లందరూ నిర్ణయించుకొన్నారు అందుకనే వెంటపడ్డాం

మా బాబు మా కన్నతండ్రి అంటూ కుర్రాళ్లకు అండకుండా పరుగుతీశాడు కుర్రాళ్లు వాణ్ణి చాలా దూరం వెంబడించారు కాని ఏచ్చివాడు ఎవ్వరికీ దొరక్కండా రేపొద్దుకు పారిపోయాడు ఆకాశంలో దట్టంగా మబ్బులు పట్టడంచేత వాన వస్తుందని భయపడి ఎచ్చివాడి అంతటిలో వెదిశేవారు కుర్రాళ్లు కాని నాకుమాత్రం వాడి మూటలో వున్న వస్తువును తెల్పుకోవాలనే జిజ్ఞాస ఎక్కువైంది వాననిమకులు పడ్తున్నా తెక్కవేయకుండా ఎచ్చివాడు వెళ్లినవైపు వరుగుతీసాను వాన ఎక్కువయ్యేసరికి ఆ మామిడిచెట్టు దగ్గర కెళ్లి అల రానుకొన్నాను ఆ పిచ్చివాడుకూడా నావైపే

నన్ను విషయాన్ని గమనించి వాడికి కప్పించకుండా వుండాలనే ప్రదేశ్యంతో చెట్టుచాటుకు వెళ్లాను వాడు చెట్టు ప్రక్కనుంచే కొంతదూరం వెళ్లాక తక్కున అగిపోయాడు ఆకాశమ్మిడికి ఓసారి పరీక్షగా చూశాడు వాన కురుస్తూనేవుంది

అయ్యో బాబూ! నువ్వుకూడా తడిసపోతున్నావా? అంటూ మూటను క్రిందికి దించుట్టు చూశాడు ఓ మూల చిన్న గొయ్యి కప్పించింది గబగబ గొయ్యి దగ్గరకు ఆ మూటను తీసుకువచ్చాడు

నీకు తొందరలోనే పెద్ద మేడ కట్టిస్తానే బాబూ! అందాక యిక్కడ వండుకో అంటూ మూటనిచ్చి అందులో వున్న వస్తువును బయటకు తీశాడు అది కృష్ణ విగ్రహం!

వైకుంఠసాళి లో ఇద్దరు వింపలు

